

**Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
38,10+ 1,90 (HST) = 40 kan. dolarů
Cena 1,91 + 0,05 (HST) = 2,00 dolary.**

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J Time
Committed
Á délai
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

No. 13.

(523.)

Vol. 23.

satellite **1-416**

Thursday,

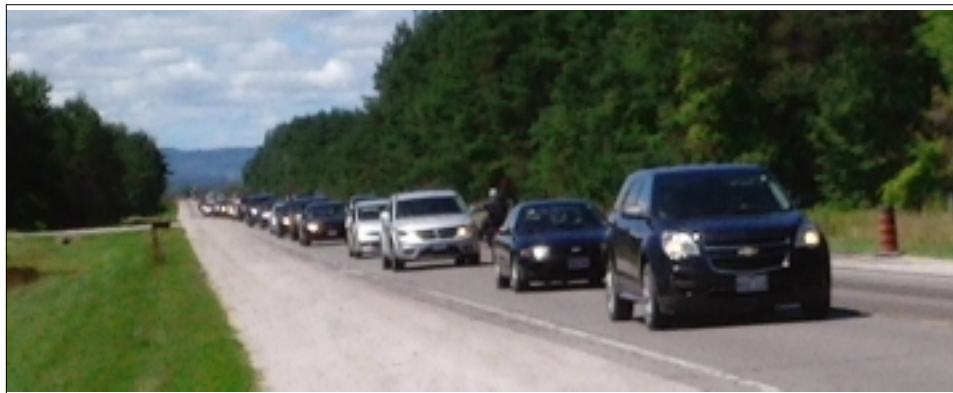
August 15,

2013

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2
satellite1-416.com — zpravy.org — zpravy.ca — spravvy.ca

Letecký den v Rajském údolí

Vyrůstal jsem poblíž místa, kde byly houpačky a kolotoče a kterému se říkalo Eden. Na to se pamatuji pouze matně. Později se tam postavil stadion, ale jméno Eden zůstalo. I zastávka tramvaje poblíž Slavie má stále jméno Eden nebo-li Ráj. Nevím jestli bych svatostánek sešivaných nazval Rájem. Byly doby, kdy pro soupeře to bylo spíše peklo. Častokrát se stane, že názvy zůstanou, ale místo již má jiné určení.

DO EDENVALE MÍŘILO V SOBOTU 8000 NÁVŠTĚVNÍKŮ

Rajské údolí nebo-li Edenvale poblíž ontarijského Collingwoodu má svoje letiště, i když to je až v sousední vesnici v Stayneru. Patří českému podnikateli Milanu Kroupovi. To letiště pochází z méně krásného období z doby druhé světové války. Možná, že je ještě starší, ale hlavně v té době bylo nejvíce využíváno.

Hangáry, rozjezdová plocha, ale i útulná restaurace *Bistro 26*, to je vše zde 365 dnů v roce, ale jen jednou za rok je zde *Fly in show* sportovních letadel v Kanadě nebo-li letecký den. A není to ledajaká událost, letos zde bylo 300 letadel. K tomu zde byla přehlídka 280 historických vozidel a to vše shlédlo 8000 návštěvníků. Takovou návštěvu by mohl závidět ne jeden český fotbalový nebo hokejový klub.

Pro mne osobně to byl navíc ještě jeden nezapomenutelný zážitek. Kdo má možnost se při takovém podniku proletět českým ultralehkým letadlem SportStar - poznávací značky C-IIJS - vyrobeným v Kunovicích poblíž Uherského Hradiště. Takové letadélko má dolet až tisíc kilometrů a Milan Kroupa se s ním jednou dostal až do Wisconsinu, což mu trvalo šest hodin. Z bezpečnostních důvodů totiž nemohou tato malá letadla nad vodu a musí jezera obléhat.

BISTRO 26

Příznám se, že první vyhlídkový let jsem absolvoval v páté třídě. Bylo to nad Prahou místo školního výletu. Jenže se stala malá chybička a počet žáků byl stejný jako počet sedadel v letadle, ale nepočítalo se s paní učitelkou. Takže nás bylo o jednoho víc a já pak letěl s jiným letadlem, což mělo své výhody a nevýhody. Jak jsem se později dověděl jeden ze spolužáků se v letadle pozvracel, což se v tom druhém nikomu nestalo. Nevýhodou bylo, že přišel nějaký pán v letech, který si vyhlídkový let taky zaplatil a ten mi vyšoupl od okýnka a sedl si tam sám a já viděl skulinkou z výšky pouze Michelskou plynárnu (tehdy ještě před požárem) a Hlavní nádraží. Vzpomněl jsem si na to jednou, když jsem letěl z Reykjavíku do New Yorku a měl

místo u okna, a vedle seděl asi stejně starý kluk jako jsem byl já tehdy a tak jsem si s ním vyměnil místo. Krásná blondátka islandská letuška to viděla a přinesla mi za to gesto extra koňak.

Po druhé jsem zažil vyhlídkový let s hydroplánem. To jsme jeli autem s Honzou Uhdem a švýcarskou překladatelkou Zuzanou Roth z kongresu SVU v Bostonu a Zuzana mluvila česky, že by nikdo nepoznal, že není Češka a dorazili jsme někam k Lake Placid a najednou jsme viděli ceduli s nápisem Vyhlídkové lety za 10 dolarů. Takové nabídce se nedalo odolat a tak jsem se podíval z výšky na krásné kopce a jelikož bylo začátkem podzimu, vše bylo zbarvené do žluta a do červena. A pak jsme přistáli na vodě vylezli na břeh a odjeli do Ontaria.

V sobotu ráno jsme seděli v Bistru 26 s Milanem Kroupou, Josefem Čermákem a Laco Kozákem a hovořili o začátcích v Edenvale. Přistávací plochu v Edenvale viděl dnešní majitel poprvé v roce 2003, když nad ní letěl s letadlem. Z výšky mu připadala docela zachovalá, ale později zjistil, že již v rozpadlém betonu začínaly růst stromy. Letiště bylo opuštěné a zanedbané. Navíc k němu nebyl přístup od silnice. Koupě takového objektu nebyla drahá stála 260000 dolarů. Mezi letištěm a silnicí stál

LETADLO SPORTSTAR VYROBENÉ V KUNOVICÍCH

tehdy domov důchodců, který byl o devětatřicet tisíc dražší než letiště samotné. Nakonec se rozhodl i pro tuto investici. Nyní zde stojí právě *Bistro 26*. Letištní plochu chtěl původně pouze pro sebe. Později se objevilo dalších dvacet zájemců, kteří neměli kde uskladnit své stroje. Nyní v hangárech na letišti je místo pro osmdesát letadel a všechny jsou, s výjimkou dvou, obsazeny. Letadla zde mohou i tankovat. Měsíčně je zde spotřeba kolem 12000 litrů benzínu. Kromě jednomotorových lehkých letadel, kterých Milan Kroupa vlastní devět, jsou zde i větší dvumotorové Cessny. Dalším projektem je vytvořit zde leteckou školu, ale do tohoto podniku by již nešel sám.

Zrovna v okamžiku, kdy vyprávěl i o méně radostných okamžicích a jedné vážné havárii, vstoupil instruktor, který se představil křestním jménem Ted a zeptal se, jestli nemá někdo chuť se proletět.

Opět jsem si řekl, že taková příležitost se neodmítá a když nikdo u stolu neprojevil větší zájem, měl jsem jako novinář přednost. Zašli jsme tedy do kanceláře, kde jsem

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 5

V EDENVALE BYLO 300 LETADEL

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE
P.O. Box 176, Station „E”,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222, 647/728-0654

E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com
www.satellite1-416.com

www.zpravy.org
www.zpravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ
Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11
Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.
\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 38,10 + \$ 1,90 (GST) = \$ 40,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 60 .

v ČR 1000 Kč, na Slovensku 40 eur.

PDF elektronicky \$ 22 -

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.
Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farář: J. Vaňo. Kaplan: E. Rybánský. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 10:45.

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel.: 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby budou v září.

Československý baptistický sbor KITCHENER-WATERLOO: German Gospel Church, 223 Union St.E.
Informace o bohoslužbách: 289/242-0635

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Kat. bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Streda 18:00. Duch. správce: Jiří Macenauer St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2. Tel.: 289/337-2911

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 14. září a 19. října v 11:00

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: 14. září a 19. října v 17:00..

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 15. září a 20. října v 11:00.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish, 4156 Maple Grove Rd.

SOKOL TORONTO
Vás srdečně zve na

SPOLEČENSKÝ VEČER - ZAHÁJENÍ SEZONY 2013/2014
"ALL YOU CAN EAT SPAGHETTI DINNER"

Den: sobota 7. září 2013
Čas: 17:00 hod.
Místo: Kostel Sv. Václava
496 Gladstone Avenue, Toronto
Večere: Dospělí \$10.00
Děti 6.00
Včetně kávy, limonády, ovoce a zmrzliny

PROGRAM

Důležité informace a program sezóny 2013/2014 zápisné, hry a dobrá pohoda.

PŘIHLÁŠTE SE CO NEJDŘÍVE U SESTRY MARIE CRHAKOVÉ
EMAIL: MARIECRHAK@YAHOO.CA Tel: (416) 242 - 5914

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin
opakování v úterý v 7:30 hodin
na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)
E-mail: slepcikovam@sympatico.ca.

Slovenská televize Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:30 hodin
opakování v úterý v 8:00 hodin
na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)
E-mail: katarina@creativepostinc.com

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto
se schází (kromě měsíců července a srpna)
každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,
před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

**We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage.**

Kalendář

www.kalendar.zpravy.ca

25. 8. (ne) 17:00
Vladimír Mišík - Pavel Skála
Odpolední koncert
Restaurace Praha na Masaryktownu
Tel.: 416/289-0283

28.8. (st) 19:00
Vladimír Mišík -Pavel Skála
Večerní koncert
The Golden Pheasant
Tel.: 905-781-9374

7.9. (so) 17:00
Společenský večer
Zahájení sezóny Sokola
Osada sv. Václava
496 Gladstone Ave.

21.9. (so) 19:00
Vinobraní - Soundscape Music
Osada sv. Václava
496 Gladstone Ave, Toronto
Tel.: 416/538-2468

22.9. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Shawn Mlynek - Tenor
Valerie Poole - piano
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave. Toronto
Tel.: 416/481-7294

29.9. (ne) 10:30
Svatováclavské posvícení
Farnost sv. Václava
496 Gladstone Ave, Toronto
Tel: 416/538-2468

10. 11. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Boris Krajný -piano
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave. Toronto
Tel.: 416/481-7294

1.12. (ne) 17:00
Nokturna na Masaryktownu
Drew Jurečka - Jazz Quintet
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.
Tel.: 416/481-7294

2014
19. 1. (ne) 17:00
Nokturna na Masaryktownu
Jiří Grosman - Jazz Quintet
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.
Tel.: 416/481-7294

23. 3. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Duo Ventapane
Martin Karlíček - piano
Mana Shiraishi -housele
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave. Toronto
Tel.: 416/481-7294

27. 4. (ne) 17:00
Nokturna v městě
Jan Novotný - piano
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave. Toronto
Tel.: 416/481-7294

Financial

Kursovni lístek

100 Kč	5,31 CDN
1 CDN \$	18,84 Kč
1 EURO	1,37 CDN \$
1 CND \$	0,73 EURO
1 US \$	1,03 CDN \$
1 CND \$	0,97 US \$

Universal Currency Converter - 12. 8. 2013

1 CDN \$	18,85 Kč
1 EURO	25,84 Kč
1 US \$	19,40 Kč

CNB - 12. 8. 2013

Srpen 1968

V tahanicích mezi krajanskými organizacemi o to, zda se má 28. říjen slavit 27. či již 20. října se poněkud zapomnělo na jiné výročí 21. srpen 1968.

Možná bych to ani já sám nezpomínal, kdybych neobjevil staré magnetofonové pásky z té doby, kde je okolo deseti hodin vysílání Československého rozhlasu. Mezi nahrávkami jsem objevil i záznam koncertu Karla Kryla ze Sluníčka v roce 1968. Záznam koncertu Vladimíra Mertvy a další nahrávky.

Je to jako když si člověk prohlíží staré fotografie, či se dívá na staré filmy. Z nahrávek je slyšet odhodlání, ale i jakési přesvědčování okupantů, že se jedná o omyl, že my jsme přece nechtěli něco jiného než socialismus. Z pražského rozhlasu se v jeden okamžik říká: „Skupina pracovníků rozhlasu správně odmítla sundat rudou hvězdu, symbol socialismu, není to symbol okupačních vojsk, ale stejnou hvězdu nosí na opascích i naši vojáci.“ V prvních okamžicích se neustále vyzývá ke klidu. Čtou se rezoluce pracujících. Chvillemi vysílání svobodného rozhlasu končí, pak se zase objevuje. Vysílá se odněkud z bytu. Lidé riskují, jsou stateční. Vloni nám poslal Milan Frybort vzpomínku, jak to vypadalo tehdy u nich v Litovli a s rozhlasem Ječmínkem. Škoda jen, že z tohoto vysílání nejsou také zvukové záznamy.

Mezitím odjíždí prezident Svoboda do Moskvy a tam dokoná zkázu. Hned na letišti se teatrálně políbí s Brežněvem a pak dojde k podepsání diktátu s kterým se vrátí delegace domů. Nejprve je odstaven Kriegel, pak Smrkovský, následuje Dubček a jeho extempore jako velvyslance v Turecku. Černíka již na jaře 1969 lidi na fotbale vypískali. Kuriózní byl osud prezidenta Svobody, který se odmítal vzdát funkce a tak za něj vše podepisoval ministerský předseda Štrougal. Teprve v roce 1975, když nemohl vykonávat funkci, byl vytvořen speciální zákon, po kterém byl odvolán.

Dva nejtvrdší stoupenci Pražského jara zemřeli v době normalizace Josef Smrkovský v roce 1974, František Kriegel, který jediný moskevské protokoly nepodepsal, v roce 1979.

Letos v únoru jsme si připomněli výročí komunistického převratu, v říjnu si tedy připomeneme vznik zaniklého Československa, ale na srpen se tak nějak zapomnělo.

Karel Kryl v jedné své písni zpívá: „Pamatuj!“ A přestože už je jiná doba, asi by se nemělo zapomínat.

Aleš Březina

Jak vyjdeme v roce 2013

- # 13. - 15. 8. 2013
- # 14. - 5. 9. 2013
- # 15. - 26. 9. 2013
- # 16. - 17. 10. 2013
- # 17. - 7. 11. 2013
- # 18. - 28. 11. 2013
- # 19/20. - 19. 12. 2013

Toto dvojčíslo bylo dáno
do tiskárny

13. 8. 2013 ve 3:00

Příští dvojčíslo vyjde:

5. 9. 2013

Uzávěrka: 31. 8. 2013

Vladimír Mišík
KANADSKÉ TURNE 2013
Pavel Skála

Prague Restaurant
August 25, 5 PM - nedele
Rezervace 416 289 0283

The Golden Pheasant
August 28, 7 PM - streda
Rezervacie 905 781 9374

VSTUPENKY POUZE \$25

e-intech GTA-ROOF.COM satellite 1-416 NOVÝ DOMOV SLOVAK CZECH

SVATOVÁCLAVSKÉ OSLAVY V TORONTU

Vinobraní
sobota 21. září
od 19 hod.

Hraje "Soundscape music" - Miro Letko a jeho přátelé
Vstupné \$ 20.00 vstupenky u paní Dany (416-538-2468)
Večeři si můžete zakoupit od 19.00 hod. v hale
Mše svatá s nedělní platností bude v 18.00 hod.

**Svatováclavské
Posvícení**

Hlavní oslava se uskuteční v neděli 29. září 2013
Po slavnostní mši svaté, která začne v 10.30 hod., následuje oběd
Lístky na oběd u paní Dany (416-538-2468), cena je \$ 20.00
a \$10.00 pro děti

sv. VAČLAVA TORONTO

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát

Czech General Consulate

2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hod.: pondělí až pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
611-71st. Avenue SE.,
Calgary, AB T2H 0S7
Tel.: (403) 269-4924,
fax: (403) 261-3077.
E-mail:
jelinek@terramanagement.com.

Montreal, Quebec

Honorary Consul:

JUDr. Hynek Žilkovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QC
Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:

208 Scenic Glen Place N.W.,
Calgary, AB T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543,
Mobil: (403) 540-1668, (403) 399-9982
luzanzotto@shaw.ca
Mr. Ludovit Zanzotto, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC

22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, Quebec H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:

649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC:

247 Abbott St., 3rd Floor
Vancouver, BC V5Z 1E4
Tel. & Fax: (604) 682-0991
e-mail: stan.lisiak@gmail.com
Hours: Tuesday 14:00-16:00,
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lišiak, Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Translations

**EVA
MESTICOVÁ**

Certifikovaná
překladatelka

emestic@hotmail.com

416/922-8786

**Dr. Petr
Munk**
Chiropraktik

1552 Bloor St. W.

Toronto, Ont.
www.drpetermunk.com

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

**ČESKO-SEVEROAMERICKÁ
OBCHODNÍ A KULTURNÍ
KOMORA INC.**

CZECH – NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE AND
CULTURE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2

Tel./Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

Mind & Body

Lakeshore Village Integrated Medicine

Integrated Medicine Clinic

we provide

Registered Massage Therapy
Craniosacral Therapy
Lymphatic Drainage (CDT)
Lymphoma Treatment
Hot Stone Massage
Low Level Intensity Laser
Naturopathic Medicine
Acupuncture
Chiropractic Treatments
Relationship Issues and Psychotherapy
Osteopathy, Yoga, Addiction Counselling.

**Některé soukromé pojišťovny
hradí některé vybrané léčby**

2921 Lakeshore Blvd West, Etobicoke
(at Islington Avenue)
Tel.: 416/823-1165

E-mail: rmt-yyz@integratedmedicine.ca
www.integratedmedicine.ca

Nejen v Edenvale byla historická vozidla

Slovenský autoklub veteran Turzovka společně s městem Frýdek Místek uspořádal ve dnech 26.7.-27.7. 2013 *Beskyd rallye*. Trať vedla po silnicích okresu Frýdek-Místek a Čadce. Byla zaznamenána přítomnost vozů o celkovém počtu 130 pocházející z 20.století. Byť vládlo subtropické počasí dosahující výše 36 stupňů přišlo se podívat na vsetínské Dolní náměstí přes tisíc obdivovatelů mezi nimi jsme zaznamenali hosty z kanadského Ontaria a Montrealu, ze Spojených států: Miami, Chicaga a Los Angeles. Nutno podotknout, že mnozí speciálně na tuto akci cestují do Evropy, aby mohli shlédnou krasavce bývalé silniční dopravy. Vždyť se jedná o přehlídku světových historických značek.

news photo scriptwriter Allén Mirko Fojtů-Vsetín

Jak přišlo v roce 1945 Československo o slavné lipicány

Zajímavou historiku z období kolem konce druhé světové války nalezneme zájemce ve sborníku německé 11. pancéřové divize. Pro ty, kteří se k němu z nějakých důvodů nedostanou, přináší tento článek stručnou základní informaci. Autorem sborníkového příspěvku je hlavní postava příběhu, veterinář Rudolf Lessing.

Stalo se ve válečném roce 1942, kdy byl do Hostouně, městečka v okrese Domažlice na dohled od Českého lesa, převezen lipicánský „dorost“ určený pro španělskou dvorní jezdeckou školu ve Vídni. Na sklonku války k němu přibýlo na dvě stě chovných kobyli a hříbat původem z území Sovětského svazu. Takže hřebčín dosáhl stavu celkem šesti set světově ceněných běloušů. S koncem války se nad hřebčínem vznášel ne jeden otázník.

26. dubna 1945 se Rudá armáda nacházela 60 km od Hostouně a průzkumné jednotky 2. kavalérie americké armády dosáhly nedaleké československé hranice. Mezi Plzní a Hostouní byla rozmístěna německá 11. pancéřová divize. Američané byli tedy blíže než obávaní Rusové. Tato skutečnost a nejspíše i určitá znalost amerického pragmatického přístupu stály u myšlenky kterák vzácné koně „zachránit“. S nápadem přišel jistý důstojník Luftwaffe, toho času v americkém zajetí, který o této příležitosti vyrozuměl dopisem šéfa hřebčince, oberstleutnanta Huberta Rudolfského. Nato byl k Američanům vyslán coby parlamentář již výše jmenovaný veterinář, aby s nimi o této záležitosti jednal. Přijal ho velitel kavalérie plukovník Charles Hancock Reed. Američané navrhli pěší evakuaci hřebčína. To však bylo stěží proveditelné, jednak pro nedostatek personálu, jednak proto, že mezi koňmi se nacházely jak březí kobyly, tak i čerstvě narozená hříbata. Ještě téže noci se veterinář do hřebčína vrátil, a to v doprovodu amerického kapitána Thomase Stewarta, aby se pokusili společně najít řešení.

Situace byla pochopitelně komplikovaná válečnou situací v celé oblasti. Hřebčín sice ještě nebyl zařazen do německých obraných příprav, ale příslušný místní vojenský velitel se zdráhal jakkoliv Američany kontaktovat. Teprve po vícehodinovém jednání se podařilo tohoto velitele přesvědčit, že obrana hřebčína nemá smysl, a získat ho pro myšlenku převedení koní přes hranici do Bavorska. Následující den obsadila Hostouň, včetně hřebčína, americká jednotka. Stalo se tak bez jediného výstřelu.

15 května 1945 došlo pod ochranou Američanů k vlastnímu přesunu celého koňského osazenstva do 35 km vzdáleného bavorského Furth im Wald. Přesun proběhl zčásti pěšky, zčásti na korbách nákladních aut. Vzhledem k chaosu, který v té době panoval na silnicích, se jednalo o jedinečnou akci. Američané uzavřeli všechny větší křižovatky. Jedinou komplikací představovalo ozbrojenými Čechy vynucené zastavení na hranici, kde se z houfu oddělili tři hřebci. Ostatní, celé to početné koňské stádo, získali útočiště na bavorské straně v předem připravených a často provizorních stájích. Následně, ještě v květnu 1945, byli lipicáni přestěhováni do svého konečného útulku, a to do hřebčína v rakouském Sankt Martin.

Mirek Petr - Hradec Králové

Zdroj: Die Rettung der Lipizzaner, Südetendeutsche Zeitung 10. 5. 2013

Prázdninový pozdraz

Koncem srpna budeme slavit svatbu sestry naší snachy Amny v italské Veroně. Eva už si pořídila šaty a pro mne kravatu, abychom se na svatební událost náležitě nazdobili. Moje účast na přípravách je nulová, vždycky jsem byl na okraji příprav letenek a zavazadel, protože tak prezentuji svou nechuť k cestování do zámoří, když žijeme perfektně v ideálním Ontariu jako na rekreaci.

Denně sleduji turistické hemžení na Španělském náměstí pod Španělskými schody v Římě, kam se přesuneme po svatbě na pár týdnů dovolené a budeme bydlet tam blízko v sousedství.

Náměstí a schody proslavil film *Římské prázdniny*, ve kterém Audrey Hepburnová, coby vystresovaná princezna flirtuje s Gregory Peckem; tento film, kromě půvabné story je plný římských exteriérů a byl skutečně natočen v Římě a ne ve studiu v Hollywoodu před kulisami Říma. Přestože od natočení filmu uplynulo víc jak 60 let, dodnes na Španělských schodech se prodávají suvenýry s portrétem půvabné Audrey a mužného Gregory. Sláva filmu způsobila, že se počet turistů zesateronásobil na 30 miliónů návštěvníků Říma v roce 2010. Film se tedy vyplatil.

Verona popravdě není žádné turistické nebíčko a Shakespearova pohádka o milostné aféře Romea a Julie je smyšlenka a dům Capuletů je stejná legenda jako praotec Čech s tlupou na Řípu.

Celá Verona a čtvrt miliónu obyvatel jsou na antickém podloží úkrytem pár metrů pod renesanční a pozdější zástavbou. Nejslavnější veronský rodák z antiky, básník Catullus, nemá ve Veroně ani sochu, takže Evino mínění o Veroně je šileně nízké.

Tak si to vynahradíme v září v Římě; proč v září? ptal se soused George, který nám bude hlídat kocoury, a Eva mu objasnila, že stáří Římané vymysleli prázdniny v červenci a srpnu, protože tyto dva měsíce jsou v Římě horké jako plotýnka sporáku a Římané prchají dovolenkovat k moři, zatímco prázdninovní turisti se potí v rozpálených ulicích Říma.

Ono se docela vyplatí vědět o místě kam člověk směřuje co nejvíce. Sto metrů od fontány Barcaccia je ještě slavnější fontána *di Trevi*, kterou proslavil film *Sladký život* o 10 let později po Římských prázdninách a slavný Marcelo Mastroiani s divokou blondýnou Anitou Ekbergovou ve fontáně *di Trevi* taky laškovali zcela oblečení; tento italský film byl točen v říjnu a zatímco otužilá Švédka Anita se brodila v ledové vodě Marcello byl namol, aby natáčení vydržel, takže slavnou scénu se podařilo natočit. Dnes je fontána *di Trevi* obložená davy turistů jako nějaký pomník vášnivě lásky dvou nezapomenutelných herců.

Mimochodem existují nějakí slavní italscí herci dnes?

A nevím o žádném vynikajícím současném italském filmu?

V Římě je osmapadesát biografů, ale nikdy jsme za těch pět měsíčních návštěv do kina nešli, protože všechny biografy hrají americké filmy, což není pro italskou filmovou produkci dobrá reklama.

Tedy se těšíme na antický Řím a centrum římského impéria, ale tomu modernímu Římu se budeme vyhýbat.

Přeji hezký den a všechno dobře a buď zdrav!

Rost'a Firla - Sudbury

Letecký den v Rajském údolí

POKRAČOVÁNÍ ZE STR. 1

vyfasoval sluchátka a čepici a už jsme vyrazili do hangáru a vytlačili jsme letadlo mezi přítomný dav. Po nutné kontrole vrtule a oleje, jsem se k svému překvapení posadil nalevo od pilota. U některých budíků na palubní desce jsem se dovtipil i k

TENTO STROJ POCHÁZÍ PRAVDĚPODOBĚ Z ROKU 1915

čemu jsou, u jiných to zůstalo tajemstvím. A už před námi uskakovali návštěvníci, jak jsme se pomalu přibližovali k letištní ploše, pak jsme vjeli na trávu a asi po několika stech metrech jsme byli u betonové plochy edenvalského letiště. Vytáhl jsem malou kameru a začal jsem natáčet, jenže jsem zapomněl na jednu maličkost, že já roztočenou vrtuli nevidím, ale kamera ano a tak se mi objevila vrtule v mých záběrech, což je škoda. Pak jsme se rozjeli po betonové ploše. Malé letadlo nepotřebuje velkou startovací dráhu. Prý kolem sedmdesáti metrů, zatímco na vodě je rozjezdová dráha až 400 metrů. Některá letadla jsou totiž opatřena jak podvozkem, tak i plováky.

Proti dopravním letadlům mně nepřipadalo, že letadélko jede při startu rychle, ale i při této rychlosti se zvedlo a už jsme mířili k Wasaga Beach. Ted mi ukázal svůj dům, podíval se, jestli manželka na zahradě pracuje. Pamatuji se z vyprávění válečného pilota plukovníka Rejthara, že měli zakázané létat nad nudistické pláže. I z této malé výšky 400 metrů však lidé vypadali jako mravenečci a nebylo k poznání, jestli mají plavky nebo ne. A už jsme to plachtili do Collingwoodu. Pod námi se objevilo podobné letiště. Dokonce jsem dostal i příležitost si na malou chvíli zapilotovat. Páka uprostřed určovala směr. Pedály stoupání a klesání. Pro jistotu jsem na levý pedál moc nešlapal. Ten totiž znamenal klesání a člověk se paradoxně cítí lépe ve větší výšce. V Collingwoodu mně Ted ukázal další manévry. Sestoupili jsme až na letištní plochu. Projeli se po ní a opět se zvedli do výšky. Pak už jsme se vraceli do Edenvale. Ještě jeden předběžný pokus o přistání a pak již přistání na ostro. Cesta do hangáru připomínala klasické bloudění po letišti, jak to známe z přistávání v Torontu nebo v Praze. Místní zřízenec nás nejprve poslal na trávník stranou, kde stála ostatní letadla, ale když zjistil, že jsme z místního letiště, poslal nás směrem k hangáru. Pomohl jsem zatlačit letadlo do hangáru, vrátil jsem sluchátka, ale čepici, kterou jsem vyfasoval před letem, jsem v rozrušení zapomněl vrátit a instruktor ji po mně ani nevyžadoval. Možná, že mi ji dal jako suvenýr. Aspoň se mám na co pana Kroupy příště zase zeptat.

Mezi tím se letiště zcela zaplnilo nejen lidmi, ale hlavně historickými vozidly. Pravda, některá auta mi připadala jako vozy, které jsem poznal v dětství. Ford Coupe z roku 1929 manželů Craigových připomínal zeleného Opela strejdy Pepíka z Kutné Hory z roku 1934. Později mu vyměnil karosérii a udělal z něho Tudora, ale motor stále šlapal. Krásně naleštěný zelenomodrý nákladáček z roku 1953 byl jako z filmů s

A TOHLE BYL PRO ZMĚNU HISTORICKÝ BICYKL

Elvisem Presleym. Pana Čermáka zase oslovil Rolls Royce z roku 1957. Někteří majitelé si i pošmákli na tom, aby ukázali, jak mají v pořádku motor a auto s dřevěným volantem bylo dozajista z roku 1915. Pouze historické kolo nebo-li bicykl jsem tam viděl jen jedno a ani jsem se na něm neprojel.

Aleš Březina

Doslov k článku Aleše Březiny

Letošní výlet na Edenvalské letiště, dítě Milana Kroupy, mi utkví v paměti (i když se z ní v poslední době kdesi stěhuje) alespoň ze tří důvodů:

1. Nebe bylo nalakováno nejnebeštější modří, zatímco obzor byl vyšperkován tisíci bílých a našedlých obláčků s nekonečnou trpělivostí hledajících svůj máchovský břeh „Kudy plynete u dlouhém dálném běhu, i tam kde svého naleznete břehu..“
2. Setkání kanadských letadel (včetně bombardéru, z kterého v druhé světové válce shazovali bomby na Tokio) a stovek naleštěných vzácných i méně vzácných aut jako Rolls Royce Cloud a Rolls Royce Shadow) bylo za posledních více než šedesát let největším kanadským podnikem inspirovaným člověkem, který přišel ze země kdysi známé jako

ROLLS ROYCE Z ROKU 1957

Československo, jakého jsem byl svědkem.

3. Někdy k polednímu jsem s Rev. Ladislavem Kozákem volně maširoval kolem čtyř nebo pěti přenosných záchodů. Jeden z nich mi mlčky nabízel své služby a já neodolal. Tak velká byla přitažlivost přenosného záchodku, že mi úplně uniklo, že proti jednomu z jeho kolegů se táhla pěkně dlouhá šňůrka čekatelů a já čekatel na záchodkové služby, a rázně vykročil k svému vyvolenému. Dveře byly zavřené, ale to se mi zdálo přirozené bez ohledu na to, zda

PODNIKATEL MILAN KROUPA

záchodek byl obsazený nebo opuštěný. Pokusil jsem se dveře otevřít, ale dřívě, než jsem mohl dojít k závěru, že mohou být zavřeny zevnitř, se dveře otevřely a v nich stála mile vypadající žena, jejíž tvář se mi zdála povědomá. Žena se usmála a s naprostým klidem mne oslovila mojí rodnou řečí: „Jak se máte, pane Čermák?“ Kdyby do mne praštil hrom, nemohl bych být víc překvapený. Když jsem se trochu vzpamatoval, pronesl jsem argument, který používám čím dál tím častěji: „Vaše tvář je mi hrozně povědomá, ale na Vaše jméno - já jsem teď se jmény na štíru - se bohužel nepamatuji.“ Během příštích dvou minut jsem se dozvěděl, že hovořím s paní Veselou z Kimberly, že u mne byla před deseti lety s manželem na poradě a dokonce se laskavě zmínila o mých člancích. Já z toho byl tak dojatý, že jsem ji (a to nedělám často) objal kolem ramen a málem se rozbřečel. Rev. Kozák to viděl zvenčí (v českém překladu):” Když jsi se rozběhl k záchodu, lidi nevěděli, co si mají myslet a když jsi začal lomcovat dveřmi záchodu, myslel jsem, že zavolají policistu, který tam měl službu a když se dveře otevřely a objevila se žena, a vypadalo to, že se chceš dopustit násilí na ženě, já si byl jistý, že tě seřezou. Ale když jsi se s tou ženou objal a ona se nebránila, chvíli vypadal překvapeně a pak začali tleskat. Přestali však, když jsi se na záchodě, proti všem pravidlům fair-play, uvelebil ty sám.“

Děkuji, Milane Kroupo. Děkuji, paní Veselá!

Josef Čermák

Hořící keř na Torontském festivalu

TATIANA PAUHOFOVÁ V TRILOGII HOŘÍCÍ KEŘ

Když jsem se dověděl, že známá polská režisérka Agnieszka Holland bude točit film o Janu Palachovi, byl jsem na rozpacích. Viděl jsem několik jejich skvělých filmů na předchozích Torontských festivalech, ale celkem jsem nevěděl nic o jejím životě.

Narodila se v roce 1948 ve smíšeném židovsko-katolickém manželství. Její prarodiče zahynuli v ghettu. Matka byla v odboji, otec bojoval v Rudé armádě. Oba rodiče byli novináři. Její otec záhadně zemřel při výslechu, kdy Agnieszka bylo třináct let. Po studiu na gymnáziu se rozhodla pod vlivem české nové vlny

studovat v Praze, kde prožila rok 1968. Dokonce byla šest týdnů zavřená za protesty, které následovaly. V Čechách se také provdala za Laco Adamíka, s kterým má dceru a který žije stále v Polsku. Spolupracovala s polskými režiséry Andrzejem Wajdou, Krzysztofem Zanussi a Krzysztofem Kieslowskim. Prvního většího úspěchu dosáhla s filmem *Provinciální herci*, který dostal cenu kritiky na mezinárodním festivalu v Cannes v roce 1980. Do povědomí diváků však hlavně vstoupila filmem *Evropa, Evropa* z roku 1991. Naposledy byla nominována Polskem v roce 2011 na Oscara v sekci

cizojazyčných filmů za snímek *V temnotách*, který byl v kanadské koprodukcii.

Důvod pro otazník nad filmem z tak nedávné minulosti je hlavně v tom, že si dobu velice dobře pamatuji a slyšel jsem již řadu dokumentárních pořadů o roce 1968, které se rozcházejí s tím, co si pamatuji. Jinak viděli dobu studenti, moji vrstevníci, jinak lidi poněkud mladší a jinak starší generace. Jinak vše viděli lidi v Praze, na Moravě nebo na Slovensku. Vždyť již v sedmdesátých letech, kdy normalizace zapustila své kořeny, podávali jiné svědectví studenti z

Olomouce a z Prahy. Natož po pětadvaceti letech, kdy se dokumentarista obrací na písemné doklady.

Agnieszka Holland však celou tuto dobu prožila v Československu a pamatuje si ji. V tom je její přednost. Dokázala postihnout to nejdůležitější atmosféru a beznaděj doby.

Viděl jsem část této trilogie na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. Více než o Janu Palachovi vypráví o advokátce Dagmar Burešové, která hájí Palachovu rodinu proti komunistickému poslanci Vilému Novému, který znevažil památku Jana Palacha jako nesvéprávného mladíka, který byl naveden agresivními radikály.

Její manžel (hraje skvěle Jan Budař) přijde o místo v nemocnici a musí každé ráno dojíždět do okresního města. Důvodem je, že nechce hrát hru, kdy vlk se nažere a koza zůstane celá. Odmítne přijmout důtku, která by znamenala, že si zachová pracovní postavení, ale přizná svou chybu. Z vlastní zkušenosti vím, protože se mi stalo něco podobného, že takto se zachovalo i vedení školy, kde jsem tehdy studoval. Také jsem byl později vyloučen.

Dagmar Burešová svůj proces prohraje, ale v roce 1989 se stala první ministryní spravedlnosti po pádu komunismu.

Čtyřhodinový film, který byl natočen pro televizi HBO bude uveden na Mezinárodním filmovém festivalu v Torontu. Datum uvedení filmu oznámíme v příštím čísle.

Aleš Březina

Okurková sezóna

Okurky sice v klidu a teple na polích dozrály a jsou jich plné farmářské trhy, ale mnohem více než téhle úrody, je letos úrody na polích politických. Začalo to panem Rusnokem, který nahradil zamilovaného a nemilovaného Petra Nečase v jeho funkci. A pan Rusnok se hodně činil, aby splnil všechna očekávání našeho pana prezidenta a tak potřeboval jen několik málo dní, aby sestavil novou vládu. Ministerská jména jsou víc než podivná. Každopádně nejpodivněji působí Jan Fischer, odmítnutý kandidát na prezidenta a teď nově

v roli ministra financí. Já si myslím, že na tuhle funkci určitě má, vždyť se mu podařilo téměř nemožné! Jeho obrovský, mnohamilionový dluh z nepovedené volební prezidentské kampaně, mu „jeho“ sponzorští lidé stačili zaplatit do jednoho dne, těsně před tím, než byl jmenován bájným ministrem a před tím to nešlo a nešlo. Teď se pan Fischer dušuje, že vše proběhlo naprosto čistě a že nikomu žádnou trafikantskou protislužbu neslíbil. Je to hodně divné a nestandardní - uvidíme! Jedno staré neapolské rčení zní: „Čím dražší dárek tím více se oceňuje pozornost dárce“. Můj zájem také dost upoutal nový ministr kultury, pan Balvín. Teď už je ve svých projevech opatrný, ale ty počátky! Kdy třeba nahlas pronesl, něco jako, že v jeho věku je to krásné ukončení celoživotní kariéry. A pak to, že do kultury by se mohly přelít peníze ze sociálních dávek. Takovouhle blbost by nikdy nemohl říct kulturně vzdělaný člověk, alespoň ne nahlas. Pane Pavle Tigríde, že se nemýlím? A pane Pavle Dostále, vás se ptám také. Stejně si myslím, že měl být ministrem kultury František Ringo Čech. Aspoň bychom se víc zasmáli. A navíc je sympatizantem pana Zemana anebo už je to snad jinak? Jako ženský postřeh těchto dní uvádím, že paní Jana Nagyová se k soudnímu líčení dostavila dokonale oblečená, pouta si zakrývala módním značkovým šátkem a dle vyjádření jakéhosi stylisty prý její elegantní oblečení představovalo něco kolem osmdesáti tisíc korun. Nejsem závistivá, všechno jí to přeju.

V těchto horkých dnech si kladu i otázku zda nějak nesouvisí poprava dvaceti sedmi českých pánů z roku 1621 se sedmadvaceti členy ČSSD, kteří v čele s Vladimírem Špidlou překazili Miloši Zemanovi možné

prezidentování v roce 2002. Tak jako císař cítil zradu z povstání českých stavů tak nutně i Miloš Zeman pocítil zradu od ČSSD a náš český, Zoro mstitel nikdy neodpouští. Miloš Zeman vymyslel štěpení ČSSD vznikem strany SPOZ přičemž mezi oběma stranami jsou ideové a programové rozdíly zcela zanedbatelné, takže si to lze vyložit, že se opravdu začalo jednat výhradně o vyřizování osobních účtů. A propos Vladimír Špidla. Je to náš nejbohatší trafikant. Jako europoslanec mu prý náleželo přibližně pět set sedmdesát tisíc měsíčně již v ČR nedaněných a od zániku funkce celé tři roky apanáž dvě stě osmdesát tisíc měsíčně.

Zcela na závěr dodávám, že bývalí poslanci Tluchoř, Fuksa a Šnajdr, též nařčení z trafikantství, byli propuštěni z vazby neboť naše právnické hlavy dospěly k závěru, že jejich akt složení mandátu za získání „trafiky“ byl projev krytý poslanceckou imunitou. A pak se má obyčejný člověk vyznat v právu, přičemž platí, že neznalost zákona neomlouvá, ale pozor, jen někoho. Mnohokrát jsem si vzpomněla na starého pana Václava Bendu, který tvrdil, že jmenování soudců je blbost a že si vlastně pak mohou dělat, co chtějí a na to, jak se na něho pro tenhle názor zlobil Václav Havel. Pan Benda se nemýlil, naše soudnictví je hodně slabým článkem naší demokracie. A také z vazby na svobodu zamířila Jana Nagyová, protože prý vazební důvody u ní pominuly a jako v pohádce ji před věznicí očekával její Petr. Každopádně je na místě ukončit to celé nějakým rčením, vždyť náš pan prezident bez bonmotů neudělá ani ránu. A tak je zde: „Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastným“.

Jana Fafejtová - Praha

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách. Aktuální vždy v den vyjití novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.ca

www.satellite416.com

www.spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.13.satellite1-416.com

www.13.zpravy.ca

www.13.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com

www.kalendar.zpravy.ca

Dr. Edvard Beneš: Jak ho viděli jiní

Dr. Edvard Beneš skoro nikdy nepatřil mezi nedotknutelné. Býval terčem už v době první republiky. Znovu po pomnichovské rezignaci a ještě častěji po únoru 1948. Podle toho, jak se na historii díváme, do jaké míry bereme v úvahu zdravotní - fyzický i duševní - stav osobnosti, jíž se zabýváme, jak široký je náš záběr, jak nezvratitelně jsme přesvědčeni o vlastní neomylnosti, a s jakou pokorou vnímáme lidský osud, vyzní náš soud.

V posledních letech se na Beneše (ale i na T. G. Masaryka) zle rozčertila ve své knize o Československu autorka Mary Heinmann, která první dva československé prezidenty vidí jako prohnanou dvojici, která umluvila spojence, aby vytvořili stát, sloužící skoro výhradně českému obyvatelstvu. Benešovou rolí, zvláště v letech 1945 - 48, se zabývali i čeští autoři, z nichž někteří považují jeho přijetí rezignace ministrů 25. února 1948 za zradu: slíbil, že demisi ministrů nepřijme - a přijal ji... A tím zradil.

Každý má právo na svůj názor. Nemám v úmyslu se s nikým přit, ani nikoho přesvědčovat, ale protože jsem svá nejhezčí klukovská léta prožil v republice Masarykově a tedy i Benešově, zažil Mnichov a válečná léta jako ne docela pasivní pěšák, únor 1948 strávil protestními procházkami po Praze i na Pražský hrad a byl na Benešově pohřbu zatčen, cítím morální i citovou povinnost se o své myšlenky (a hlavně o myšlenky lidí, kteří s Benešem buď pracovali nebo se s ním dobře znali) podělit s čtenáři Satellitu.

Jak ho tedy viděli jiní?

T. G. MASARYK: „Bez Beneše bychom republiku neměli.“

WINSTON CHURCHILL: „Zralý evropský státník, vždycky věrný své rodné zemi.“

MARGARET MACMILLAN, kanadská historička, nyní působící v Oxfordu, v knize *Paris 1919* píše s největším respektem o Benešově práci pro Československo na pařížské konferenci, na které se tvořila nová mapa Evropy.

Ve letech 1945 - 48 patřil mezi Benešovy časté návštěvníky profesor Univerzity Karlovy, VÁCLAV ČERNÝ. Černý byl na Benešovo přání jedním z dvou stálých členů schůzek spisovatelů, kteří za prezidentem, v počtu čtyř účastníků, jednou za čtrnáct dní chodili na debatní schůzky na Hrad. Ve čtvrtém díle svých *Pamětí* vydaných v červnu 1983 nakladatelstvem *Sixty-Eight Publishers* v Torontu jako 134. publikace (a kdyby Zdena a Josef Škvorecký neudělali nic jiného, zasloužili by se o českou literaturu) popisuje své dojmy. Několik citátů:

Demokratem byl prezident Beneš naprosto opravdovým, pokládal se za dědice a naplňovatele idejí Masarykových, k jehož odkazu Inul nevýslovně. Raději bych zemřel, než abych se vzdal demokracie v Československu, ta slova jsem z jeho úst výslovně slyšel, nešťastník netušil, že vlastně pronáší proroctví. Masarykovi byl přitom povahově naprosto nepodobný...

Demokratickým politikem Beneš jistě byl, a to jedním z nejvýznamnějších a nejproslulejších v Evropě, nikterak však samostatným a originálním myslitelem politické demokracie, teorii demokracie přejal od svého idolu Masaryka, aniž ji rozvinul a obohatil o to nejmenší, demokracie pro něho v podstatě byl parlamentární stranický pluralismus, udržující pokojný běh státu a národního vývoje směrem mírového a umírněného sociálního pokroku metodou proměnlivých vládních majorit, získaných dohodami mezi stranami parlamentu. Doba mezi oběma světovými válkami, kdy systém takto pojaté demokracie ve světě zobečněl, byla Benešovou velikou dobou a první Společnost národů jevištěm jeho největších úspěchů v mezinárodní politice, tehdy a tam jsme zvonili na zvony světa a Československo bylo takřka světovou politickou velmocí, a to spíš vahou principů, které představovalo a autoritou svých vůdců a tvůrců, než silou své moci a svého národa. Na rozdíl od TGM však v Benešovi osobně-lidský materiál nestál na výši charakterových a mravních principů, a demokracie, to v člověku není jen ideologie, to je především charakter a mravní podstata. Anebo, a jinak: za demokracii v Benešovi neručila mocná osobnost, nýbrž pouze nabyté přesvědčení a profesionální obratnost. V Masarykovi byla demokracie ethosem a pathosem, v Benešovi jen poctivým politickým stranictvím. Anebo i jinak: člověk v Benešovi nebyl hlubokého

a ryzího demokratického ražení, a aby dosáhl svých cílů, Beneš neváhal, bylo-li třeba, používat velmi nedemokratických prostředků... Domácí pravice mu vrážela po léta nůž do zad, neměl velkolepou královskou svrchovanost a klídnou spravedlivou rovnováhu Masarykovu, byl povahou mnohem a mnohem slabší než byl TGM... Edvard Beneš nebyl siláckého rodu TGM. V kritických letech 1945-1948 byl slabý dvojnásob. Byl nejprve slabý slabostí rozeného bážlivce. Prezident Beneš byl vsuktu člověk bážlivý, a právě proto nepřímý, taktický, postranní, přímo fyzicky uhybavý, ostražitý a plachý. Kdyby mi bylo dovoleno jít si pro přirovnání do světa vesnického realismu, Edvard Beneš byl z rodu mužů, co se bojí facek. A byl podruhé slabý svou nemocí: vrátil se z emigrace vážně churav, a nemoc tiše pokračovala, až ho v krizi 1948 srazila...

Aby však bylo také jasno: prezident Edvard Beneš byl československým demokratickým tábořem špatně podporován. Nikoliv pro nedostatek oddanosti. Nýbrž pro slabou kvalitu vůdců naší politické demokracie...

Naposledy jsme se sešli 12. března 1948 v jeho soukromí v Sezimově Ústí...

Prezident vypadal strašně, zestárl o 20 let, vpadl se, zhroutil. Mužiček jakoby navlečený do cizích šatů, boty si zřejmě nešněroval sám. Tvář popelavá, oči vyděšené, zalité vodou. Pohyby loutky, mechanismu pokaženého dítětem: při kroku vpřed se mu noha sama vymrštila, nepružná, v kolenu neohnutá, jako by padal šikmo na tvář, zbavený rovnováhy. Mluví neobratně, špatně hláskuje, v ústech se mu tvoří sliny a co chvíli hustě a bíle plívá do misky na zemi po jeho pravici. Odvracím úzkostný mlčenlivý pohled, tak jsem si představoval Hácha na konci války. A toto je jeho verze události: Přijmout demisi ministrů byl přinucen, hrozili mu občanskou válkou. Nechtěl 'připustit nové Lipany'. ...Odmítá odpovědnost za výsledky krize, nebyl informován o úmyslu demokratických ministrů demitovat, byl by jim poradil nedělat to. Postavili ho před hotovou věc. Neměl armádu za sebou. Ministři - demisionáři šli do krize lajdácky připraveni, 'ani dva Sokolové nebyli k dispozici pro Václavské náměstí', kdyby tam měla být uspořádána demokratická protidemonstrace - (vím, že byl v hrozném stavu, ale řadoví Sokolové si tento citát nezaslouží: z pěti studentů, kteří se zúčastnili pochodu na Hrad a později se usadili v Torontu, byli nejméně tři: Dagmar Štaflová, Jan Janků a Josef Čermák a možná čtyři - Vráta Štafl, členy Sokola - poznámka J.Č.) - Není tedy člověkem, jenž opustil v nouzi své přátele! Ptá se znovu a znovu, je-li národ náležitě informován, rozumí-li národ jeho chování, je-li si národ vědom, že byl znásilněn proti své vůli. Budoucnost vidí temně: jsme vsazeni bez možnosti nápravy na rozjetý vůz, na ten nepravý, nemáme již volnost o svém osudu rozhodovat, jdeme do katastrofy, bude válka a v ní 'budou komunisté rozdrnceni v měřítku světovém...' Na můj dotaz, pokládá-li válečnou katastrofu za nevyhnutelnou a jak jí lhůtuje, odpovídá, že jakékoliv zastavení vývoje je nemyslitelné, Moskva po Československu nemůže už zabrzdit a obrátit, automat již působí; válku očekává do čtyř let, ale ta mez je nejzazší...

Nebyl jsem na zpáteční cestě zrovna mluvňým společníkem... Prožíval jsem veliké životní jitrění: opravdovou lítost nad tím zmučeným a zoufalým stářím; hluboký smutek z porážky šlechtných představ o národním životě, které Edvard Beneš představoval; prudké rozhořčení na naše i cizí viníky, kteří dovedli člověka, jenž se obětoval vlasti a myšlence, až k potupnému kůlu a přivlastnili si právo metod, jež jsou sama nízkost; a opovržení k zbabělcům a přeběhlíkům.

V pátek dne 3. září v 18.10 hodin zemřel. Následujícího dne to bylo veřejně oznámeno... V samotný den oznámení... přinášely noviny zprávu, že docent Krajina, hlavní postava benešovského odboje za války, je odsuzován na pětadvacet let těžkého žaláře, návrh zněl na smrt.

Na otázku, nese-li prezident Beneš podíl viny na debaklu naší demokracie v únoru 1948, odpověď zní nepochybně: ano. Je sice pravda, že na tom našem místě v srdci Evropy, na rozhraní dvou světů, kde jsme se měli v únoru 1948 stát obětí velmocenské hry, jsme se octli bez jeho viny. Ale on nás do té hry namíchal a postrčil. Jeho povaha - jeho osobní traumata mnichovská - jeho nepronikavé poznání stalinismu - jeho konjunkturální falešné hráčství s demokracií - vše spolupracovalo na výsledku a k výsledku. Žádná omluva s něho nesejme znamení počtáře, jenž se přepočítal.

VIKTOR MIROSLAV FIC, profesor emeritus, Brock University v St. Catharines v Kanadě, byl jedním z delegátů přijatých prezidentem Benešem pro projevu profesora Krajiny v Obecním domě po pochodu studentů na hrad 23. února 1948 (dalším byl dosud žijící Vratislav Štafl). V rozhovoru zaznamenaném torontskou československou televizní skupinou *Okno Fic* popisoval stav prezidenta Beneše skoro stejně jako profesor Černý. Fic i Štafl se zhrozili jeho vzezření. Mně z jejich vzpomínek v paměti utkvěl jeden detail: prezident Beneš měl potíž kontrolovat pohyby svých nohou i rukou. Svoji pravou (nepamatuji si přesně, zda Fic mluvil o Benešově pravé či levé ruce) ruku se pokoušel kontrolovat tím, že jeden její prst zastrčil do knoflíkové dírky svého saka... Vypadal jako člověk na konci svých sil. Delegaci skoro jako v transu ujišťoval, že demokracie bude zachována...

Myslím-li na Beneše, cítím především lítost: lítost nad životem člověka, který svůj život zasvětil svému národu, jehož stát pomohl tvořit a jemuž nad jiné vděčíme za to, že první republika byla považována za skoro světovou politickou velmoc... Člověka, který dvakrát poznal hořkost porážky i exilu - poprvé v cizině a podruhé ve své vlastní zemi. Cítil - podobně jako Winston Churchill (poznámenal k dceři Dianě: 'Docílil jsem hodně, jen abych nakonec nedocílil nic'), že svůj život prohrál... Co by asi cítil, kdyby věděl, že někdo po něm hodil ohydným slovem 'zrádce'?

Můj pohled na Beneše se léty měnil. Ten základní dojem zůstal (a není nepodobný portrétu, který načrtla profesorka MacMillan: celkem šedý, nevýrazný člověk, ale dřič, který věděl, co chce a vydal ze sebe všecko, aby to docílil. Prvně mne zklamal, když připustil, aby Hácha umíral na Pankráci. Pak přišla svědectví, která ho ukazovala jako muže štvaného ješitností (byl přesvědčen, že dovede číst budoucnost: předpověď třetí světové války...) i žárlivostí a občas i pomstychtivostí. Vidím ho ale také jako obět okolností, které byly nad lidské síly a tedy i nad síly jeho idolu, TGM. Nikde jsem neviděl návrh řešení, které by umožnilo československému politiku zastavit Hitlera nebo Stalina. Snad v obou případech jsme mohli padnout s větší ctí. V Mnichově jsem cítil, že v našem národě těch, kteří byli ochotni padnout s větší ctí, byla většina. V únoru na nás z pražských oken volali: „My nemáme tak horkou hlavu.“

Ať tak či onak, za to obvinění ze zrady se památce prezidenta Beneše omlouvám. Už i proto, že alespoň dvakrát v národu vyvolal náladu povýšenou nad individuální sobectví okamžiku: když se vracel domů na konci druhé světové války; a když svoji pozemskou pouť dokončil. V obou případech co jsme cítili, vyjádřil Jaroslav Seifert: *Když jste jel mostem, který máme rádi, v přívalu slávy hučel vody spád. A řeka nelže, její řeč je jiná a je v ní věrnost země odvěká. Tak vítá matka ztraceného syna, který se šťastně vrací z daleka. I acháty se v kapli rozpršely, já jsem je viděl, já znám jejich třept. Však slzy štěstí tekoucí v té chvíli, jsou vzácnější. To plakal štěstím lid.*

A v září 1948: *Měsíci révy, měsíci brázd, měsíci zamžené šedi, znovu a znovu budem' si klást otázku bez odpovědi...*

Josef Čermák

Zápisky od Pacifiku

(2013 - 12)

Známý, se kterým si už delší čas vyměňujeme emaily a názory mi sdělil, že v Čechách je vypsána hrabalovská soutěž u příležitosti uplynutí sto let od autorova narození (v březnu příštího roku) a požádal mne, zda by mým jménem (žije v Čechách) nemohl do soutěže poslat mojí báseň, kterou má, *Pábitel neumírá*. Tu jsem napsal asi týden poté, co jsem se dozvěděl o Hrabalově úmrtí. Zcela samozřejmě potěšen, řekl jsem, že mojí účast v té soutěži velmi ocením.

Uplynul již nějaký čas od doby, kdy jsem naposledy četl některou z knih tohoto pozoruhodného českého autora. A tak mne zaslilka té básně do soutěže ponoukla k tomu, abych vzal jednu z jeho knížek, otevřel jí a četl.

Delší přestávka v četbě knížek Bohumila Hrabala mi teď nějak umocnila všechny ty báječné pocity, které jsem vždy při četbě Hrabala měl. Obdiv k jeho originalitě, imaginaci, humoru, ale ne za každou cenu. Jak pozoruhodná je povídka *Přátelé* z knížky *Slavnosti sněženek*! Jak se mi při její četbě svět zmenšil! Hrabal píše o dvou přátelích, které osud postihl zmrzačením, jednoho coby obět svého motocyklového závodění, druhého nešťastným pádem se žebříku. Vzpomněl jsem na jednoho známého ve Winnipegu, který při podobném pracovním úraze dopadl hůře, než oni dva přátelé, zabil se.

Jak citlivě, jak opravdově napsána je zmíněná povídka! O silné vůli těch dvou, od krize vedoucí k sebevražedným myšlenkám, překonání krize a ke schopnosti plně se těšit ze života, ač stráveného na kolečkové židli! Je to úžasně napsané. Při čtení nemohl jsem nevzpomenout na *kanadského* Rick Hansena, který po úraze, upoután na podobnou kolečkovou židli, objel na ní celý svět, stal se známým a svým počinem mnoha podobně postiženým vzorem a nesmírným povzbuzením, ba dokonce a nepochybně, rozhodujícím impulsem k obratu v jejich osudu.

Nevím, zda existuje autor, který s podobnou virtuozitou, citem a jazykovým půvabem věnoval se našemu kanadskému Rickovi. Nevím o tom nic. Samozřejmě, že o oslavné texty a snad i knihy není nouze, ale mají ten zcela ojedinělý hrabalovský náboj? Nevím, nečetl jsem...

Ale, každá z dalších povídek knížky *Slavnosti sněženek* opětovně mne přesvědčila o výjimečnosti Bohumila Hrabala, jehož snad v každé povídce rozmanité znalosti o rostlinách, stromech, moudrostech klasiků, dovednostech toho či onoho znalce svého oboru, tak silně připomínají, alespoň mně, jiného mistra české literatury - Karla Čapka. Požitek z četby obou autorů je sice různý, ale v samé podstatě vlastně ze stejného zdroje vycházející, z mistrovství slova, z opravdovosti sdělení, z pozornosti věnované nejen světoborných věcem a událostem, ale i těm nejdrobnějším a nejvšednějším, na které ale je možná život nejbohatší.

V průběhu posledních snad dvou let starostovi Velikého Vancouveru, G. Robertsonovi a jeho kumpánům, zachtělo se proslavení a obdivu u cyklistické části vancouverského obyvatelstva. Několik hlavnějších ulic středu města pozměněno ve prospěch cyklistů, automobilistům z dosavadních jízdních pruhů bylo značně místa odebráno, s očekávaným následkem vytvořených zdržení v běžném provozu, neboť poměrně chabá veřejná doprava nenutí občany k výměně kola za pohodlné jízdy v autobuse, neřku-li v automobilu.

Co se dosud v té věci změnilo, nestačí. Teď se uvažuje o další a to velmi kontroverzní úpravě provozu v jisté části města a to bez ohledu na nějaké statistické zdůvodnění množstvím nehod cyklistů před zavedením oněch speciálních pruhů jen pro ně.

Tato páně starostova akce není nikterak levná. Nikoho z hodnostářů ale nenapadlo, použít těch nemalých nákladů na zlepšení veřejné dopravy, kupř. použitím menších autobusů pro mimošpičkový provoz a všeobecným zlepšením vancouverské veřejné dopravy. Jsem si jist, že by bylo než otázkou času, kdy by značně poklesla preference občanů tohoto města používat automobilů místo dobře fungující veřejné dopravy.

Už se mne někdy zmocňuje bezmála nechutenství vyjít si na procházku do okolí, stačí pár kroků kteroukoli ulicí a už procházím kolem výkopů, kolem mohutných strojů a ohromných nákladních vozů odvázejících vybagrovanou zeminu a jiných přivážejících materiál na stavbu ohromného domu na místě menšího, na sousední ulici v délce snad tří set metrů minu nejméně tři takové výkopy a nebo stavby již v procesu růstu, muži budováním se zabývající jsou převážně Indové, jeden mluví anglicky, ostatní se jenom usmívají, mnohdy se na stavbě ocitají krátce po přistání a pomocí krajské známosti, takováhle proměna ulice má za následek zvyšování majetkových daní pro ty, kteří jsou zcela spokojeni se svým dosavadním obydlím, neboť ten nový dům bude bezmála dvakrát tak větší než ten, na jehož místě je budován... a nejednou mne napadá, zač berou hodnostáři a administrátoři na radnici platy řádově mezi 100,000 a 200,000 kanadských dolarů, když nikterak nedbají na spokojenost spoluobčanů, kteří si váží toho co mají, platí požadované daně, sotva s nadšením nad jejich každoročním zvýšením, jehož opodstatnění se v pravé podstatě a detailech vlastně zjistit nedá, ač se o to občas nějaký snaživý novinář pokusí, ale je to jakoby notoricky nevěrnou manželku chtěl přivést na cestu ctnosti.

Jakoby něco bylo ve vzduchu, v atmosféře, dozvídám se, že v průběhu snad necelého měsíce došlo ne v Indii, kde to mnohdy nepřekvapí, ale v kanadském Quebecu, ve Francii, ve Švýcarsku a naposledy ve Španělsku k vlakovým

nehodám, ta poslední, dle dostupných zpráv má na následek 80 lidských životů, nic netušících cestovatelů, kteří se svěřili do služeb dráhy, jednoho z nejspolehlivějších způsobů dopravy z místa na místo!

Čím vysvětlit takovou četnost v krátké době? Náhodě a nebo chabé údržbě železničních systémů? A dojde v podobné četnosti havárií i na dopravu leteckou? Doufám, že ne. Mám už zakoupenou letenku na cestu do Čech na půli září.

Ještě že, v těchto dnech, krátce za polovinou července, nastalo tady, ve Vancouveru a Britské Kolumbii, pěkné počasí, zatím žádné povodně, vichry a jiná kalamita - jenom ta nemovitostní. - Nevím zda všechno to kladné a pěkné, co tady vytvořila příroda, je dostatečným důvodem k tomu, co se tu děje v cenách obydlí, konšelové a hodnostáři jakoby táhli za jeden provaz s realitními agenty, kterým samozřejmě vůbec nevádí, že ceny nemovitostí jsou tady absurdní a život znepríjemňující těm mnoha mladým, kterým nezbyvá nic jiného, než aby trpělivě čekali na smrt rodičů a nebo ti rodičové se vydali ze svých životních úspor a věnovali je na nákup obydlí svým potomkům, zatímco my, moje žena a já a další krajané dorazili jsme do Kanady s kufrem a za velmi málo let bylo nám možné zakoupit obydlí.

Komu je dnes, v této provincii Britské Kolumbie, tohle možné?

Znamená to snad, že má pravdu přítel a dopisovatel Satellitu, že Kanada je tou nejlepší zemí světa? V mnoha ohledech ano, ale absolutně? Mohla by být, má k tomu všechny předpoklady, hlavně nerostné bohatství a snad i dosud svobodu slova a názoru, jenže teorie a praxe mnohdy se liší a Kanada je toho znamenitým příkladem.

Zatím ale považuji za značný klad to, že v Kanadě dosud nedochází k nemalé kalamitě z influxu *východ - západ* jako v některých evropských zemích. Může to být ale jen otázka času a toho, jak málo a nebo dost naši politici jsou prozíraví a neignorují všechno to, co se stále víc a víc děje v zemích evropských; k tomu, aby ještě včas prozírali, mají příležitost, a dle mediálních informací, i velmi slušné platy

...

Vladimír Cícha - Vancouver

ZWIASTUN

o polském evangelickém sboru v Torontě a jeho faráři rev. Ladislavu Kozákovi

Zwiasun (Ewangelicki), který letos slaví 150 roků trvání, je oficiální časopisem Evanjelickéke augsburského vierovyznanie cirkve v Polsku. Vychází jednou za čtrnáct dnů. Jeho vydavatelem je Augustana v Bielsko-Biala, časopis má třicet stran a přispěvatele z celého světa, hlavně ovšem z Polska. V posledním čísle uveřejnil článek o sboru cirkve v Torontu. Citujeme (v překladu):

Polský Evanjelický augsburského vyznání církevní sbor sv. Jana sídlí v hlavním městě Ontaria, Torontu, a má domov v evangelickém kostele sv. Pavla na ulici 1424 Davenport Road. Bohoslužby se konají každou čtvrtou neděli a o svátcích v 14:00 odpoledne. Slouží je pastor slovenské cirkve, farář Rev. Ladislav Kozák.

Prvním farářem sboru - úřadu se ujal v roce 1959 - byl Ludwik Ruck. Nejdéle sloužícími faráři sboru byli: Jan Kalina - 1974-86 (12 roků) a Helmut Pruefer - 1986-2005 (19 roků); Rev Pruefer se dožil 92 let. Od roku 2005 je farářem sboru Rev. Ladislav Kozák.

Zwiasun o něm napsal: *Farář Ladislav Kozák neodmítl naši žádost, aby se stal naším farářem, i když polsky nemluvil. Podivujeme se, jak se zdokonalil v naší řeči. Můžeme směle říct, že jenom jemu vděčíme, že máme možnost bohoslužby vykonávat v naší rodné řeči.* Velké uznání. A zcela zasloužené. Kolik kněží by se v padesáti letech zavázalo sloužit bohoslužby v jazyku, který neznají?

Kurátorem kostelní rady je Adam Suszka, jeho zástupcem Zofia Lohn, jednatelem Anna Suszka, členkou předsednictva a organistkou sboru houslistka Jolanta Bieniek a čestným členem kostelní rady Jan Samiec. *Zwiasun* uvádí, že církevní funkce vykonávají zvolení členové bezplatně, což sboru umožňuje přispívat víc na charitu.

Josef Čermák

POLSKÝ EVANGELICKÝ SBOR SV. JANA, KTERÝ SE SCHÁZÍ V SLOVENSKÉM EVANGELICKÉM KOSTELE SV. PAVLA V TORONTU

Jsou to podobnosti čistě náhodné?

Že se historie opakuje a že pod sluncem není nic nového je obsahem tohoto článku. Dnes a denně slyšíme jak podniky i jednotlivci jdou bankrot a jaká nespravedlnost světem vládne. Ale o nic lépe na tom nebyli ani naši předkové po třicetileté válce.

Vše se odehrálo mezi léty 1620 a 1740, kdy dlouhodobý válečný konflikt poznamenal život v zemích Koruny České. Častá tažení armád a s nimi spojená drancování a rekvizice tzn. násilné odvody potravin a potřeb pro vojska, těžce doléhala na celou zem. Při tom bylo úplně jedno jestli šlo o armádu nepřátelskou nebo vlastní. Bylo na vůli a autoritě velitelů, jak dalece pustili uzdu svým žoldnérům. K tomu všemu přistupovali daně neboli berně, které měly zajistit finance pro vydržování vojska. Válka značně zabzdila zahraniční obchod a rozrušila i domácí trh. Nejisté bylo i cestování, cesty plné lapků, kteří neměli nic jiného na práci než přepadávat kupce a pocestné. Zároveň poklesla i hodnota peněz. Za znehodnocení mince v českých zemích neslo vinu už po roce 1622 tzv. finanční konsorcium v němž byli kníže Karel z Lichtenštejna, Albrecht z Valdštejna, bankéř Jan de Witte a židovský kupec Baševi. Činnost konsorcia, ražba „dlouhé mince“ s malým obsahem drahého kovu, skončila roku 1623 státním bankrotem neboli kaladou.

Kalada umožnila velkou koncentraci majetku v rukou největších kořistníků (Valdštejna, Lichtenštejna a dalších.), zejména ve spojení se záboru rozsáhlých panství po první vlně pobělohorských konfiskací, tj. z bývalých majetků nekatolických emigrantů a potrestaných domácích jinověrců.

Jan Dačický z Heslova napsal: „A ti toho užíli, kteříž tou mincí nabytou a lehkou dluhy své platili a statků nakoupili. Skrze kteroužto minci ta přehrozná drahosta rozmáhati se nepřestávala...“ Následovala další etapa konfiskací po sasském vpádu v letech 1631-32, ale hlavně po zavraždění Albrechta Valdštejna, kdy se o jeho území podělili především jeho protivníci a vrahové. O své statky přišli i Valdštejnovi důvěrníci jako Trčkové a Kinští původním jménem Vchynští.

Některé významné české rody vymřeli kolem roku 1620, jiné postihly exekuce a do země nastal příliv cizinců. Inkolát - tak zvané „obyvatelské právo v zemi“ udílil nyní výlučně panovník, který tak mohl odměňovat své věrné. V Čechách se významného postavení domohli tímto způsobem např. Eggenbergové, Buquoyové, Gallasové, Piccolominiové a jiní. Po třicetileté válce cizinci drželi v Čechách téměř polovinu svobodných statků.

Také města oproti stavu před rokem 1618 značně upadla. Jednak utrpěla válečným poškozením, jednak byla postižena ztrátou politických pozic zejména po vydání Obnoveného zřízení zemského a byla i zatížena zvláštními daněmi. Kromě zničení nemovitostí došlo v českých zemích i k velkému úbytku movitého majetku způsobeného vývozem cenností bohatými exulanti a působením cizích armád.

V důsledku emigrace, válečných útrap, špatné výživy a lokálních hladomorů nastal výrazný populační úbytek obyvatelstva v zemích Koruny české. V Čechách, kde před válkou žilo asi 1700 000 lidí, bylo kolem poloviny 17. století zhruba 950 000 osob, na Moravě z původních 900 000 zůstalo 600 000 obyvatel. Jsou to počty spíš orientační, protože přesné statistické údaje z těchto dob neexistují.

Samozřejmě byl zde i úpadek morální. Rozmáhalo se lupičství, zběhlí vojáci (maroděři) a agresivní tlupy žebráků působily svému okolí mnoho nesnází.

Bez mravních škod se často neobešel ani náboženský obrat, uvolnily se i vztahy mezi vrchností a poddanými, kteří vypovídali poslušnost.

Po vestfálském míru a částečném uklidnění mezinárodní a vnitřní situace bylo třeba přistoupit k překonání ekonomického poklesu. Jen stabilizace života ve městech i na venkově mohla zajistit klidné prostředí, ve kterém by se dařilo výrobě a vzkvétal by obchod. Příznivější životní podmínky měly postupný vliv také na povlovný kvantitativní růst populace. Je nemožné si zkoušet představit, že by oživení výroby bylo možno dosáhnout donucovacími prostředky. Mnohem většího efektu se dosahovalo pozitivními metodami a aplikací moderních (ve své době) teoretických postupů.

V druhé polovině 17. století vyrostla i v zemích habsburské monarchie nová generace ekonomických myslitelů. Mezi těmito hospodářskými teoretiky je třeba vzpomenout brněnského měšťana Pavla Hynka Morgenthalera a advokáta F.Š. Malivského, kteří začali propagovat zásady merkantilismu. Merkantilismus byl ekonomický směr vzniklý na západě Evropy, prohlašující za základní zdroj bohatství obchodní činnost. Teorii merkantilismu rozvinul v podmínkách středoevropského soustátí především vídeňský ekonom Filip Wilhelm Hornigk. Doložil, že je třeba podpořit co největší soběstačnost státu ve výrobě a snížit tak závislost na cizině. Doporučoval nevyvážet suroviny, ale zpracovávat je v domácích podnicích, radil do výroby zapojit i nezaměstnanou chudinu a tak zamezit možným sociálním konfliktům.

Merkantilisté výrazně preferovali roli státu, jehož hospodářská moc je závislá na zásobách drahých kovů v podobě aktivního oběživa. Tak byla dominantní úloha státu potvrzena a zdůvodněna i z hlediska ekonomického. Merkantilistická teorie byla v plném souladu s představami o významu státu v rovině správní a politické podle požadavků absolutistického centralismu.

Také vidíte podobnost minulosti s přítomností? Nedávno nás zastihla překvapivá zvěst o možném bankrotu v Detroitu. Když se člověk zamyslí nad situacemi dříve a dnes je tu velká podobnost i když dnes je ve hře možná více aspektů. Při trochu nestranném pohledu se nemohu zbavit pocitu, že jak říká Shakespeare „je něco shnilého v tom státě Dánském“ vlastně v celém světě. V první řadě přímo geometrickou řadou roste počet lidí hlavně na vysokých postech, kteří zcela bezostyšně a veřejně ukradnou co jim nepatří. Novodobé šlechtě chybí sice rodové šlechtické tituly, ale vůbec si nezádá, pokud jde o krádeže s nenasytnou šlechtou žijící několik set let před námi. Co se mi dále nelíbí je pozice dnešních Unii, které se zdají být všemocné a jako mafie hladce zasahují a manipulují vládními kruhy. Nabízí se otázka proč pracovníci podniků spadajících pod vládu potřebují Unie? Proč potřebují Unie hasiči, policajti, učitelé, lékaři, popeláři a řada dalších i poskoků, kteří jsou podle starého českého rčení pod penzí? Už sám fakt, že pracují pro vládu v jakémkoli úseku jim zajišťuje privilegované postavení se všemi dostupnými beneficemi, na které velká většina jejich spoluobčanů nemá vůbec šanci. Naopak k dovršení své hlouposti ta méně šťastná většina tuto privilegovanou menšinu ještě podporuje při různých stávkách a manifestacích prý za jejich „oprávněné požadavky“. Jak k tomu přijde někdo, kdo skutečně dře celý život pro nějakou soukromou firmu, (protože nebyl tak šťastný nebo neměl správné známé, aby se dostal do vládních služeb), která nenabízí benefity, ale dotyčný je rád, že má práci a nemusí být na podpoře, oproti někomu, kdo se třeba celý den jen opírá o koště a někdy i trochu zamete za 20 i daleko více dolarů za hodinu, nebo oproti

tomu, kdo má z ostudy kabát a než by zkoušel sehnat práci, raději je na podpoře, jejíž finanční efekt je někdy daleko větší než mzda poctivého člověka. (Je to otázka hrdostí - nezáviset a neparazitovat na druhých). Pokud jde o ten bankrot, nabízí se myšlenka, jak dlouho to potrvá a do stejné situace se dostane i Toronto? Ne že bych to tomu městu přála. Nemalou měrou k tomu přispívají už dnes nenasytné unie, TTC a pěkná řádka zkorumpovaných politiků, kterým i přesto, že o nich víme jací jsou, nepřestáváme důvěřovat a znovu a znovu je volíme do pozic vyložených zlatem. Unie přispívají největší měrou k finančnímu vyčerpávání státu. Jejich požadavky neustále rostou, je jim úplně jedno jestli stát má peníze, aby jim vyhověl. Další dobrák, který usilovně uvažuje jak odpomoci městu od peněz, které město nemá, je TTC. Nenasytná stvůra, která si vždycky najde důvod proč potřebuje více peněz. Pochopitelně zase pod záštitou Unii. Všeobecné motto: „Všechno se děje jen pro dobro zaměstnanců a hlavně cestujících“. To samé je se školstvím, kde učitelé tak milují své žáky, že ve jménu jejich lepší vzdělanosti a podmínek ve školách jdou do stávek za zvýšení svých platů, za více volna a benefity pro učitele atd. Je to jedna obrovská ostuda. Když vzpomenu na svá léta ve školách, s láskou vzpomínám na své učitele a profesory, pro které učitelování nebyl JOB, ale poslání, kterému byli oddáni. Nebylo by bez zajímavosti se dozvědět kolik peněz všem těm, kteří jsou na vysokých postech v těchto klíčových oblastech a jsou tak nezbytní a důležití, přibývá ročně na konta. Je snadné si uvědomit proč nejen Unie ale i „big shots“ v TTC a dalších oblastech neustále potřebují více peněz pro své chráněnce. Čím víc pro ně vydobudou od vlády tím větší dávky přijdou i do kapes těchto snaživých chytráků. Není to nic nového. Zrovna tak jako to bylo v komunismu i tady je víc než přehršle nic nedělačů, kteří jsou význační jen tím, že umí dobře mluvit a vymývat mozky lidem, kteří jsou líní myslet nebo jejich vzdělání je tak nízké, že je ani nenapadne přemýšlet a bezmyšlenkovitě udělají to, co se jim chytře řekne.

My všichni bychom si měli uvědomit, že na vysokou životní úroveň všech těch, které zmiňuji shora, doplácíme my ostatní. Vláda ani její pracovníci nic neprodukují a tak, aby se upokojila unie a jejich neustále rostoucí nároky, musí použít naše peníze - daně. Když už se musí peníze někam podít, proč je raději nepřidat jako jeden příklad třeba penzistům, lidem kteří pro Kanadu pracovali léta a odměna? - dnešní průměrná penze je darebně nízká, v některých případech dokonce na pokraji chudoby, proti které se neustále mluví. Nehledě na to, že nebyla možnost dříve získat zaměstnání POD PENZÍ, málokdo má v penzi možnost dostat neřku zadarmo, ale ani levněji speciální lékařskou péči. Mluvíme o zubařích, očních a vůbec speciálních lékařích o péči, kterou ve stáří lidé potřebují víc než v mládí.

Je tedy skutečně vidět že nic nového pod sluncem a že historie se neustále opakuje. Při troše představivosti můžeme vidět až nepříjemnou a varující podobnost.

Stanya Bay - Elliot Lake 30.7.2013

PORTRÉTY, KRESBY, OLEJOMALBY, KOLÁŽE

Mr. Walker

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Dobrý den, paní Nad'o - „XIN CHÁO“, paní Nad'o

Patřím mezi ty, kteří sem tam pošlou do redakce Satellite nějaké povídání a také co tyhle noviny pravidelně čtou. V letním čísle se mi mimo jiné zalíbilo povídání o Vietnamu od paní Nadi Humlové.

Mám také nějaké své zkušenosti s českým vietnamským žitím a tak mi napadlo, že to do redakce pošlu. Předem podotýkám, že jsem nikdy nebyla ve Vietnamu a že tedy budu vycházet jen a jen z postřehů v Česku. V Čechách je kolem 60 - 70 tisíc Vietnamců, z nichž však pouze slabých

tisíc má naše občanství. Zájem získat občanství poslední dobou klesá, neboť podmínky pro jeho získání nejsou nikterak jednoduché - pět roků trvalého pobytu, čistý trestní rejstřík, placení všech daní, sociálního a zdravotního pojištění, prokazatelná znalost češtiny a ve svém závěru pouze jedno občanství. Teď by se situace mohla asi změnit, neboť 3. července 2013 sněmovna přijala Vietnamce jako oficiální národnostní menšinu.

Vietnamci přišli do naší země koncem šedesátých roků z

velmi tehdy zaostalé a chudé země. Začali ve velkém počtu pracovat v našich továrnách, kde se o příliš kvalifikovanou práci nejednalo. Brzy po revoluci pak začali podnikat s nabídkou levného a ne moc kvalitního zboží především ve stáncích později pospojovaných do tržišť. Začali se věnovat ve velkém prodeji ovoce a zeleniny. Toto byl též okamžik, kdy je naši lidé začali spojovat s provozováním tržišť a tento punc mají dodnes. Řekla bych, že jsou velice pracovití, skromní a že díky jejich podnikavosti zachránili mnohé menší obce tím, že si zde otevřeli krámky s potravinami a dalším základním zbožím, přičemž své služby nabízejí od nevidím do nevidím. Největší tržnici otevřeli hned po revoluci za pomoci představitelů obce Potůčky na hraničním přechodu s Německem v Krušných horách. Byla jsem se tam podívat několikrát a nikde jinde jsem něco tak mohutného neviděla a nemyslím si to jen já. Nájem, který plynul do rozpočtu obce, umožnil její investiční rozvoj v obrovské míře včetně nového SKI areálu, bazénu, rekonstruovaných domů a celé infrastruktury. Potůčky ve své době byly pojmem. Tržnice je tam dosud, ale její boom vyšeptal a obec již několikrát snížila její celkový nájem.

Nejdůležitějším je pro ně stále jejich rodina a tou se rozumí celé jejich rozvětvené příbuzenstvo. Z oněch 70 tisíc je jen nepatrné množství těch, kteří si myslí, že se už do Vietnamu nevrátí. Patriotismus mají hodně pod kůží. Všechny jejich zdejší začátky jsou velmi složité, přijíždějí a pracují, aby splatili dluh svým příbuzným, kteří jim umožnili k nám vycestovat, další část výdělků trvale používají k vylepšení života rodiny doma ve Vietnamu a z úplného zbytku skromně žijí. Jednou za dva až tři roky - ti šťastnější - ušetří na cestu domů. Stále věří své komunitě víc, než našemu státu a jeho úřadům a vyhláškám. Ho - či - min je pro ně většinou pořád Bohem. Jazyková bariéra u fyzicky pracujících trvá a zabraňuje většímu vzájemnému porozumění. Myslím si, že valná většina našich lidí se k nim nechová špatně. Samozřejmě, že jsou určité věci, které se mi nelíbí, třeba to, že naši lidé mají tendenci Vietnamcům tykat - ti to dobře vnímají a není jim to příjemné. V menších obcích, kde se lidé dobře vzájemně znají, jim náš člověk dává svá česká jména, takže jsou zde Pepíci, Anky a další - důvodem je obtížné zapamatování a vyslovování jejich skutečných jmen - to se jim prý též moc nelíbí, ale nestěžují si. Vietnamci si vlastně nestěžují skoro nikdy na nic. Vidí v nás jakési nafoukance a nezdvořáky, což se mi jeví jako nesmysl a myslím si, že tento jejich pocit je dán naším odlišným evropským myšlením. Jsme prý pro ně příliš hluční. Mně zase není příjemné, že téměř každý jejich prodáváč je vyzbrojen naslouchátkem v uších a věnuje se své hudbě a méně zákazníkovi, stejně je to s jejich zálibou v mobilním telefonování. Pokukování po snadnějším získání peněz je obdobné jako pokukování určitých českých sociálních vrstev po témže. Samozřejmě, že jejich pěstírny, prodávání drog a pašovaného zboží je více než vážným problémem a kazí jim to jinak dobrou reputaci. Každopádně by se toto nemělo paušalizovat na ně jako na celek, ale sklon v Česku k tomu je.

Zcela jiní jsou ti, kteří se zde buď už narodili anebo tady začali chodit do českých škol, mateřské školky z toho nevyjímaje. Mluví už zásadně jen česky. Ve škole jsou snaživí a v žádném případě nepatří mezi slabší žáky a studenty. Společně se svými českými spolužáky plně holdují naší kultuře a celkovým zvykům. Jsou si moc dobře vědomi toho, že dobře vystudovaná škola jim otevře dveře do lepšího života, než jsou tržnice a tak se snaží. Stejný názor mají jejich rodiče. Téměř nikdo z nich už nezná Vietnam, jejich kulturu, zvyky. Tito lidé se do značné míry své komunitě již odcizili a nevyhledávají ji. Nic jim už neříká. Ti, co už zde dostudovali se pohybují na jiném společenském a životním standardu. Jsou mezi nimi lékaři, umělci, počítačová experti, ekonomové a další. Na moderátorské místo v televizi Prima se teď chystá Monika Leová, Vietnamka a také Česká Miss Earth 2013.

A aby tohle moje psaní nezačalo dělat nějaký poučující dojem, tak na závěr skutečnou událost. V Čechách není žádným tajemstvím, že určitá vrstva zejména hodně mladých lidí vkládá do svého mluveného slova neuvěřitelně často slovo „vole“ - vůbec tím není myšlená žádná urážka, je to jen tak jak píšou. Takže vypráví-li jeden mladík jinému historku, může to znít takto: ...“a přišel jsem tam pozdě, vole, a ona tam už stála, vole, ale s jiným, vole.“ A takhle to pokračuje dál a dál. A teď ta skutečnost. V dusném odpoledni sedí na zídce před příbramským krámkem se zeleninou dva vietnamští mladíci, vesele se smějou a pořád něco ve své mateřštině melou. A najednou slyším „vole“ a za malou chvíli opět „vole“ - no možná, že to bylo ještě častější než u mladíků českých. Tak nevím, nevím, proč se u nás mluví o jazykové bariéře a obtížné asimilaci.

Jana Fafejtová - Praha

České a Slovenské sdružení v Kanadě: Výměna stráží

O kongresu ČSSK ve Vancouveru ve dnech 7.-9. června 2013 napsala stručnou, ale elegantně vyčerpávající zprávu Barunka Sherriffová. Jediné, co mohu z dálky dodat, je poděkování za práci několika členům, s nimiž jsem měl čest se pracovně setkat a o nichž je v Barunčině zprávě zmínka.

Miloš Šuchma (měli jsme často opačné názory, ale oba jsme to přežili) zastával úřad předsedy celo-kanadské organizace sdružení rekordních 16 let. Našel jsem si o něm záznam v knížce *It All Began With Prince Rupert* a dovolím si část záznamu očitovat v českém překladu:

V roce 1968, čtyři dny před Sověty organizovanou invazí, ...Miloš Šuchma a jeho žena vycestovali z Československa na dovolenou na Západ. Šuchma v té době zastával důležitý úřad v počítačovém oddělení Československých aerolinií. Současně byl členem výkonného výboru disidentské organizace KAN. Pochopitelně, z dovolené se nevrátil. Místo návratu on i jeho žena emigrovali do Kanady, kde Šuchma nastoupil v počítačovém oddělení Federální vlády. Vedle funkce předsedy ottawské odbočky sdružení, byl (v době vydání knížky) zvolen čtyřikrát prezidentem národní organizace. V roce 1979 se stal jedním ze zakladatelů exilové publikace Západ, jehož se stal šéfredaktorem, pozici, již zastával i po spojení Západu se švýcarskou publikací Reportér pod jménem Polygon.

Miloš Šuchma udělal pořádný kus práce. Vždycky jsem si myslel, že svých mimořádných vědomostí o českém i slovenském politickém životě by býval mohl plněji využít - po roce 1989 - ve své rodné zemi.

Míša Fuchsová, dlouholetá pracovnice na montrealské - i celo-kanadské roli dědičné (chtěl jsem napsat 'vyorala hlubokou brázdou', ale k orání se mi její zjev nějak nehodí) je znamenitě kvalifikovaná pro funkci předsedkyně sdružení, i proto, že Montreal hrál tak významnou roli při jeho zrodu. I o Míše si dovolím očitovat (v překladu) záznam ze zmíněné knížky: *Jiný obětavý prezident, Alena Valdštyňová, organizovala - spolu s vynikající jednatelkou odbočky, Míšou Fuchsovou - příští Kongres na McGill Universitě v Montrealu v roce 1999. V předcházejícím roce byly obě mimořádně aktivní v obnově dětského tábora na Hostýně, při zkouškách tradičních tanců, vyučovaných Yvonne Lavalovou a později V. Voňkou a paní Voňkovou; a při organizování vánočního koncertu ve spolupráci s konzulátem České republiky. Rovněž připravily večeri s velvyslancem České republiky, Vladimírem Kotzym. Jejich zpráva na rok 2000 zdůraznila důležitost koordinace - odbočkou - činnosti všech skupin a organizací v Montrealu - výročního Bazaru, sokolských tanců, přednášek v Komenského institutu, Mikulášské zábavy, nebo podniků na Českém konzulátě v Montrealu. I o Milošovi Zachovi se v té knížce dočtete: Členství vancouverské odbočky se během let mnoho nezměnilo. V roce 1984 měla 130 členů. Činnost odbočky, jak ve své zprávě uvedl jednatel odbočky, Miloš Zach, spočívala hlavně pomoci uprchlíkům, organizování přednášek, koncertů. Mikulášské zábavy pro děti a vydávání 'Zpravodaje', časopisu odbočky. Zvláště významný byl rok 1997, kdy povodně zle poškodily Československo, vancouverská odbočka adoptovala vesnici Troubky a vybrala téměř dvacet tisíc dolarů. V roce 1998, prezident odbočky Miloš Zach ve své zprávě uvedl, že členové odbočky se zúčastnili práce na Evropském dnu, v práci redakční rady 'Zpravodaje', v organizaci večere pro odcházejícího velvyslance Stanislava Chýlka a nastupujícího velvyslance Vladimíra Kotzyho, v organizaci a instalaci cestovní výstavy českých hradů a zámků. Odbočka rovněž vybrala několik tisíc dolarů pro pomoc postižených povodněmi v létě 2002... Zach je rovněž dobrý spisovatel a jako takový významně přispěl k úrovni 'Zpravodaje'."*

Rád se připojuji ke gratulantům všem vyznamenaným Masarykovou cenou ČSSK.

Josef Čermák

Opožděné rozloučení s Karlem Daškem

Bydleli jsme oba (já tam dosud bydlím) v torontské čtvrti Parkdale, ve které se - hlavně kolem ulice Queen Street - od třicátých let minulého století často usazovali přistěhovalci ze střední a východní Evropy. Na krátké uličce, Cowan Avenue, pár kroků jižně od Queen Street, bylo pěknou řádku let sídlo Masarykova ústavu, na Queen Street vycházely krajanské noviny, bylo tam - až do nedávna - znamenité české uzenářství a pekárna *Prague Deli*, které vedli manželé Královi.

První větší ulice jižně od Queen Street nese jiné vznešené královské přízvisko: King Street. A na King Street a na Roncesvelles jsem se poslední dvě desetiletí občas potkal s junácky vypadajícím Karlem Daškem. Pan Dašek obyčejně nesl kytku, kterou vezl na hrob své ženy. Časem jsem se dozvěděl, že svou ženu miloval stejně krásnou, až za hrob trávící láskou, jako legionář druhé světové války, František Tesař, který své budoucí ženě (tehdy ji neznal) psal milostné dopisy z Nigerie. Pak jsem se dozvěděl, že Karel Dašek trávil část roku na Floridě a zajížděl i do Čech. A také, že moc rád vařil a že vařil výborně. A že mu dělalo velké potěšení vařit (hlavně knedlíky) pro naši společnou lékařku, Dr. Danielu Balounovou, která se o něj starala - poněvadž byl sám - skoro jako dcera. Dr. Balounová a její přítelkyně (mezi nimi herečka a režisérka Jana Fabiánová) mu občas udělaly party, na kterou si sám navařil (nikdo to neuměl tak dobře jako on).

Naposled jsme se potkali někdy v lednu nebo začátkem února. Říkal, že jde k Dr. Balounové, že mu nechutná jíst. Pak jsem ho několik měsíců neviděl. Někdy před dvěma týdny jsem se dozvěděl, že Karel Dašek, vrstevník Československé republiky (narodil se ve stejném roce) 20. února ve věku 95 zemřel.

Čest jeho památce!

Josef Čermák

Collected for Monument Victims of Communism

Up to 31. July 2013

Edward & Miloslava Brabec, Zdeněk Fišera, Milan Schiller, Stan & Eva Schiller, Tatiana Slivitzky, CSAC Vancouver.

Total: \$745

Nocturnes in the City

Sunday
September 22, 2013 at 5pm

Czech Community Center
at St. Wenceslas Church
496 Gladstone Ave. Toronto

SHAWN MLYNEK, TENOR
VALERIE POOLE, PIANO

A. Dvorak - Biblical songs,
V. Novak, B. Martinu, C. Ives

\$ 25.00 at the door
subscriptions for all year available

www.nocturnesinthecity.com

Refreshment

info Daniel
416 879 5677

Fiddler's Dell Bar & Grill

Since 1954
Licensed under L.L.B.O.

Evropská a kanadská kuchyně

Slovenský i szegedinský guláš s knedlíky, smažený sýr, řízek!

V neděli, v pondělí a ve středu můžete mít populární křidélka!

Dvacet točených domácích i dovezených piv

Velká obrazovka, na které můžete sledovat přímé fotbalové
i hokejové přenosy!

Na vaši návštěvu

na 781 Annette St. (křižovatka Jane St.) v Torontu

se těší

Jozef Karol; Tel.: 416/767-8882

TOČENÝ PILSNER URQUEL A CZECHVAR
V ZÁPADNÍM TORONTU!

Fotbalové léto Gambrinus liga

Ačkoliv není za námi ani polovina srpna čeští fotbalisté mají za sebou již čtyři ligová kola. Podle očekávání jsou na čele Plzeň a Sparta. Přesto však oba týmy měly ve čtvrtém kole namále, protože Plzeň vyhrála jen 1:0 v Brně nad Znojmem brankou Daridy. Ještě hůře na tom byla Sparta, která prohrávala s vršovickými Bohemians od 10. minuty 0:1. Tento stav trval až do 69. minuty, kdy Bednář vyrovnal a o devět minut později Lafata rozhodl o vítězství Sparty. V druhém pražském malém derby zvítězila Slavia na Julisce nad Duklou, když jedinou branku vstřelil po krásné přihrávce Nitranského Karol Kisel. Liberec, který měl náročný začátek sezóny, prohrál pouze jednou a ve 4. kole zdolal těsně Jihlavu 1:0. Zdálo se, že letos začne lépe Ostrava, ale utrpěla v pondělí dohrávce doma debakl s Jabloncem 0:4. Zatím je vyrovnaný střed tabulky. Šest mužstev má po čtyřech bodech a další tři po třech.

Tabulka

1. Plzeň	4	4	0	0	14:2	12
2. Sparta	4	4	0	0	11:4	12
3. Liberec	4	3	0	1	5:6	9
4. Teplice	4	2	2	0	7:5	8
5. Boleslav	4	2	1	1	8:3	7
6. Jablonec	4	2	1	1	7:3	7
7. Dukla	4	1	1	2	6:4	4
8. Brno	4	1	1	2	7:6	4
9. Slavia	4	1	1	2	5:6	4
10. Příbram	4	1	1	2	5:8	4
11. Olomouc	4	1	1	2	6:10	4
12. Ostrava	4	1	1	2	3:10	4
13. Jihlava	4	1	0	3	6:7	3
14. Slovácko	4	1	0	3	5:8	3
15. Bohemians	4	1	0	3	4:12	3
16. Znojmo	4	0	2	2	1:6	2

Slovenská liga Corgoň

Na Slovensku mají za sebou již pět kol. Ružomberok odehrál většinu zápasu s Trnavou v početní nevýhodě, přesto duel zvládl a vyhrál 3:2. Odměnou mu je posun do čela tabulky. Rychle vystřídat ho mohla Senica, která ovšem jenom remizovala v Myjavě 2:2. Trenčín rozdrtil Dunajskou Stredu 6:0, Slovan si odvezl body z Košic za vítězství 1:0 a bláznivý zápas byl k vidění v Žilině, který se skončil mezi Žilinou a Nitrou 4:4, ačkoliv hosté vedli již 3:1 a dokonce devět minut před koncem 4:2.

Tabulka

1. Ružomberok	5	3	2	0	13:9	11
2. Senica	4	3	1	0	11:4	10
3. Trenčín	5	3	0	2	16:7	9
4. Žilina	5	2	3	0	13:10	9
5. Bystrica	5	2	2	1	9:5	8
6. Slovan	4	2	1	1	9:5	7
7. Košice	5	2	1	2	6:4	7
8. Myjava	5	2	1	2	9:13	7
9. Trnava	5	1	1	3	7:12	4
10. Moravce	5	1	1	3	3:8	4
11. Nitra	5	0	2	3	9:16	2
12. Streda	5	0	1	4	1:13	1

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont
(416) 466-0330

Poháry Liga mistrů

Zatím nejdramatičtější byl odvetný zápas Plzně v Sarajevu v 2. předkole této soutěže. Plzeň hrála sedmdesát minut o deseti hráčích, vedla sice brankami Wágnera a Petřely, ale Jamak v poslední minutě prvního poločasu snížil na 1:2. V druhém poločase domácí útočili, ale Plzeň nakonec postoupila celkovým skórem 6:4. V 3. kole měl český mistr relativně slabšího soupeře estonský Kalju a po vítězství venku 4:0, vyhrál i doma 6:2. Dalším soupeřem Plzně bude slovenský Maribor. První utkání se hraje 20. srpna v Plzni. Odveta ve Slovinsku bude o týden později. Slovenský mistr Slovan Bratislava porazil v 2. předkole bulharský Ludogorets 2:1, ale v odvetě prohrál 0:3 a z dalších bojů je vyřazen.

Evropská liga

Nedařilo se slovenským oddílům. Trenčín nejprve prohrál doma s Astrou 1:3 a v odvetě v Bukurešti pouze remizoval 2:2. Žilina po prohře v Rijece 1:2, hrála doma rovněž nerozhodně 1:1. Senica sice v 2. kole uhrála slibný výsledek 2:2 v Podgorici, ale prohrála doma v odvetě 0:1. Takže Slovensko již nemá v evropských soutěžích žádného zástupce.

Nedařilo se rovněž Spartě, která vypadla již v druhém předkole se švédským Häcken po remíze 2:2 v Praze a prohře 0:1 v Göteborgu. Liberec měl ve 2. kole práci s lotyšským Skontem. Nejprve prohrál v Rize 1:2, ale doma šťastně zvítězil 1:0. Podstatně si vedl lépe ve 3. předkole, kdy zdolal doma Curych 2:1 a stejným výsledkem vyhrál i ve Švýcarsku. Stejně dobře si vedl i Jablonec, když nejprve porazil norský Strömsgodset 2:1 a v Drammenu pak zvítězil dokonce 3:1. Jablonec má za soupeře španělský Real Betis. Liberec hraje první utkání v italském Udinese.

Maslák psal v Moskvě historii

Český sprinter pátý na světě? Donedávna nepředstavitelná záležitost. Jenže dvaadvacetiletý rodák z Havířova Pavel Maslák našel při mistrovství světa v Moskvě na čtvrtce jen čtyři přemožitele! A za sebou nechal i olympijského vítěze.

Z nevýhodné první dráhy vyrazil vstříc svému (tím i českému) druhému času historie 44,91 s, závod ovládl Američan LaShawn Merritt výkonem roku 43,74 s.

Na rozdíl od semifinále Maslák nevpálil hned od startu, soupeře tentokrát kosil až v cílové rovině. Nejprve Brazilce Henriquese, pak i Saúdského Araba Masrahiho a šampióna z Londýna Kiraniho Jamese z Grenady.

„Toho jsem ale vůbec neviděl. Já viděl akorát, že jdu přes toho Brazilce a myslím, že budu sedmý,“ tvrdil. Jenže když proběhl cílem, viděl na obrazovce, že je pátý. „Pomyslel jsem si, že to je nějaký divný,“ přiznával s úsměvem.

K titulům mistra Evropy v hale i venku přidal ještě cennější výsledek. „Euforie z vítězství je asi větší, když víte, že vás nikdo neporazil. Ale tenthle výsledek je zase hodnotnější,“ porovnával. „Já tu chtěl hlavně do finále, páté místo je super,“ ujišťoval první český muž, který běžel na světovém šampionátu finále hladkého sprintu.

Jeho kariéru provází strmý vzestup. Sprinterský talent od dětství se po příchodu do Prahy k trenéru Daliboru Kupkovi začal specializovat na čtvrtku. „Není to čistě sprinterská trať jako stovka a dvoustovka, na ní se Evropané mají větší šanci prosadit,“ vysvětloval.

Na všech velkých akcích, kterých se zúčastnil, potvrdil, jakým je závodníkem. „Je pravda, že všechny se mi podařily, ale to je i zásluha trenéra a celého týmu,“ říkal Maslák.

Michal Osoba (Moskva), Právo, sport.cz

UNIGLOBE
Enterprise Travel

Formally Nitra Travel

blanka@premieregroup.com

dianab@premieregroup.com

- Tailor Made Holidays
- Travel Insurance
- Ocean/River Cruises
- Air Tickets

1221 Yonge Street (at Summerhill subway)
Toronto, M4T 1W4
Tel: 416 504 3800
Toll Free: 1 800 825 7577
Fax: 416 598 1311
Monday to Friday: 9:00 AM - 5:00 PM
Saturday: By appointment

MEMBER OF:

1810380

Go, See, Experience

Signature Realty

IND. OWNED & OPERATED BROKERAGE

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?
Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?
Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!
Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/443-9268
www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

